

"Comediants és com si fos el meu cognom"

Quimet Pla (Olesa de Montserrat, 1950) ret homenatge als artistes del Modernisme a 'Absentia', un espectacle de poesia i humor. Fins el 20 de febrer, el Versus Teatre de Barcelona és l'escenari d'aquest recital singular que recrea l'ambient dels Quatre Gats.

El comediant Quimet Pla presenta *Absentia* (*Rap amb soda*), un homenatge a tots els escriptors, poetes i artistes considerats el sector "negre" del Modernisme. Qui va ser un dels creadors dels Comediants recita, interpreta i viu un seguit d'històries, acompanyat de la música de Núria Solina.

—*Què és això d'Absentia?*

—El principi d'una continuació.

Vaig voler deixar una temporada els Comediants per fer coses diferents. La meva producció s'ha mogut en uns altres camps, però ara em venia de gust de tornar al teatre, que és on més m'estimo d'estar. L'espectacle comença per una qüestió bàsicament formal, perquè sempre treballo amb material popular, d'arrel catalana. Sempre m'ha influït el passat dels nostres avis, que forma part de la meva vida. I ocorre que tot això comença a tenir un rerefons; proves de donar una explicació de l'espectacle i acabes fent un homenatge als modernistes. Forma i fons es complementen. Hi ha gent que diu que és una classe de literatura modernista. Jo dic que és un volt per l'entorn dels Quatre Gats, i que l'aprofito per recitar unes poesies que m'agraden. Hi ha el perill que es confongui amb un recital de poesia, però no ho és.

—*A què és deguda aquesta passió per reivindicar els modernistes?*

—Els textos, ja els tenia localitzats, i n'hi ha que me'ls sé des que tenia catorze anys. I he anat a buscar-ne exemplars a l'editorial de Lluís Millà, perquè l'avi també formava part de tota aquesta colla. L'espectacle satisfà unes quantes

condicions que m'agradaven, com ara la de tenir un espectacle de butxaca, treballant amb mi mateix i molt a prop del públic. Arribes a moments de menjador, molt familiars; situacions d'estar per casa. Els modernistes es reien del seu temps, i això m'encanta.

Feien conya de la seva pròpia història. Era el trencament de les coses establertes, i no deixaven de tenir un punt en comú amb l'arlequí, amb el *clown*, amb els rondallaires i els joglars, perquè és l'actitud amb què tu ho fas. D'històries, n'hi ha tantes! La cosa més bonica del teatre és com les expliques.

—*Els dramaturgs no s'hi avindrien guire...*

—Segurament que no! Ja m'ho diuen sempre!

—*Què en queda, dels Comediants, en el Quimet Pla solitari?*

—Comediants és com si fos el meu cognom. Ser un dels Comediants forma part d'una vivència, i per tant forma part de la meua vida, forma part de mi i de la meua continuïtat artística. Als Comediants l'expressió corporal tenia un paper molt important, i això es nota a *Absentia*. Sembla un espectacle de text, però, en definitiva, la gràcia que tenen aquests textos és la manera com són fets. Et tornes seriós, de negre, en els recitals de poesia que es fan; no tenen gràcia, els fa falta moviment. Els primers escriptors, els autors de les tragèdies gregues, s'interpretaven ells mateixos el text, perquè cobraven un talent, que ara equivaldria a uns quinze milions de pessetes. D'aquí ve això de ser un "actor de talent". El que vull dir és que aquests autors escrivien

"Els modernistes es reien del seu temps, i això m'encanta. Tenien un punt en comú amb el 'clown', els rondallaires i els joglars, perquè és l'actitud amb què tu ho fas. D'històries, n'hi ha tantes! La cosa més bonica del teatre és com les expliques."

MARC VILA

per a ells. Molière també escrivia per a la seva companyia. Els Comediants sempre començàvem a treballar en grup. Ara, això no vol pas dir que vinguí un Bertold Brecht i el representis. Allò que em rebenta és sentir dir que el teatre només és text.

—*El teatre pot servir per popularitzar la poesia?*

—No sé si és temps de fer-ho, ara. *Absenta* sembla que té cabuda a Catalunya, que la gent s'hi sent a pler. Potser ara sembla que es facin més recitals de poesia, però en la poesia no hi ha hagut renovació, ni amb l'oratória o alguns gèneres més. Hi ha molta més gent que n'escriu, se'n fan llibres, però no sé com va la difusió. Es llegeix poc, no? Com estan les estadístiques? No ho sé, fa l'efecte que es llegeixi poca poesia; devem ser quatre gats. Com el teatre, que la gent hi va poc. El meu veí em diu: "Un altre cop al teatre? Quan ho emeten?", i vol dir la televisió, és clar!

—*A Absenta cita en Rusinol: "El poble que no estima l'art no mereix viure". El poble de l'any 2000 mereix viure?*

—No ho sé. A vegades penso en gent com el meu pare, en l'època que els va tocar de viure... Ells sí que mereixien viure! Em penso que els valors s'han tergiversat, que som en un nou model americà. Així com va haver-hi l'imperi romà, que va durar tants segles, i que es va deixar de parlar l'iber i es va començar a parlar llatí, igual passarà amb l'americà. Potser a la llarga tots parlarem anglès. Tot és molt *light* ara! Per això m'agrada anar fora ciutat perquè encara s'hi manté un cert tarannà. Tot i que a l'estiu allò és ple de barques, d'hotels, i no n'hi ha un pam de net! Els mitjans de comunicació també hi influeixen molt.

—*Què hi troba, en l'humor?*

—Humor, n'hi ha d'haver cada dia en la vida de les persones, encara que a vegades no te'n deixen tenir. És el termòmetre de l'estat de salut.

—*Què ha heretat d'un dels mestres de l'humor, en Capri?*

—Jo era petit i ja escoltava Capri; m'agradava perquè els de casa hi *flipaven*, amb ell. Me'n sabia de memòria alguns dels monòlegs. Era una escola d'humor dura, perquè fer riure amb cara seriosa és molt difícil. Va ser un mestre, i era ell, no té successor. És molt difícil de saber riure't de tot amb el posat seriós.

—*Quina ha estat l'evolució de l'humor?*

—No és la mateixa gràcia, la que tinc jo de la que té Chiquito de la Calzada, que agrada a molta gent. A mi, em fan gràcia Buster Keaton, Charles Chaplin i Jerry Lewis. Dels italians, el Ferrandel. D'aquí, quan jo era petit, no n'hi havia gaires, de teatre. Em va influir tot el que era el cinema mut. També el teatre amateur, de poble, que aquí a Catalunya és la base, la mare de la vaca que alimenta tothom qui es dedica al teatre. L'humor sempre és el mateix. L'humor surt de la tragèdia, de riure's de la tragèdia. Sempre hi ha ironia, hi ha sàtira, broma. Allò que és bonic és que hi hagi tantes formes de fer humor. Hi ha èpoques de comèdies més dolces, unes

MARC VILA

altres de més picants. Avui hi ha tanta informació que es toca tot; Hollywood ja ens ha donat quasi tota mena de comèdies. També cada canal de televisió ha estat pensat per a una certa audiència, i l'humor que s'hi prodiga és perquè li faci gràcia. I en teatre també passa això. *Absenta* també és per a un públic determinat. Vaig anar a l'Ateneu de Rubí, que és modernista, i la meitat del públic va escampar la boira, perquè allò que jo feia no els tocava la fibra. *Absenta* forma part del tarannà del poble català.

—*I després d'aquesta borratxera d'Absenta?*

—Tinc un projecte molt bonic del Servei de Biblioteques de la Diputació. Anar per poblets de menys de tres mil habitants de la província de Barcelona amb un minibus-biblioteca i fer un espectacle de poesia per a infants de quatre anys a dotze. Hi ha una setantena de pobles! I hi passarem durant la primavera i la tardor. També tenim pensat de recórrer Catalunya amb *Absenta*. Crec que és un espectacle de carrer, molt de nit d'estiu.

Quimet Pla recupera amb humor la professió de rapsodactor en aquest recital-espectacle singular que homenatja als autors modernistes. *Absenta* farà una gira per tot Catalunya.

Bea Cabezas